

Közigazgatási tájékoztató lap

Szerencsés

nagy ~~(kor)~~ község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a múltban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebeleztetett át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos nevén kívül más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

2. Területváltozások, határrész (puszta) átcsatolások; községegyesítés, beolvadás vagy kiválás történt-e 1871. óta, mikor és mily körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, rendelet száma, közlendők.)

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak feküdtek egykor a község határára. (Rendszerint a dülő-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvi- és urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad vagy urbéres község stb.)

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszafejlődés).

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mily rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

6. Vannak-e a község életében és szervezetében eredeti és különös (máshol nem található) intézmények, említésreméltó események, leletek? (a köztudomás vagy monografiák szerint).

1. A község települési általánosságai.

1423-ban Mercy Florimündus Clavinus gróf a Szász vidékekről hozta be a német kolonusokat. 1437-ben önálló plébániát kapott, addig ugyancsak Szigyesszentgyörgyhez tartozott, ahol a földművő utolsó lakóhelye volt. Nevét eredetileg "th"-sal írták ("Thakadati"). A németnyelvű lakosság "Tackatal"-nak nevezi.

2. Német gróf Apponyi Györgynek a község határára volt pusztái (perneai) birtoka a m. század 70-es éveiben került parcellálás folyamatában a község kiterjedésének tulajdonába.

3. Urbéri község.

4. Nagyközség. 5. Anyakönyvi szervez. változás nem tört.

6. A mai település előtti időben a község területét valamiképpen (vagy még lakhatta, míg pedig a mai lakosság előtti koralmúlt időben. A község egykor a "Közörség" királyi birtok volt, amelyre a királyi kincstár engedélyt adott, hogy a község területének azelőtti lakóival a német letelepítését követően áttelepülhessenek. A helybeli német plébánia háza történelmi feljegyzések emlékeit tartva egy régi gör. Kat. templom romjairól, amelynek helyén - részben a görög anyagából építkezett 1760 körül az első rom. Kat. templom. Ennek északi fala Kézlelben míg közel 30 év előtt is állott három, természetből farragott, állványos feliratos sírkövevel, amiket az 1878-ban épült új templomhoz építési anyagul használtak fel. A m. században a fennjelölt dűlőn német lakóházak ismételtelen földművők kerültek emberek között házaik lakóházak, bordák, koponyák stb. - egy helyen egy téglaépület épült egykor sírköve.

1. A község történeti leírása. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a múltban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebeleztetett át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos nevén kívül más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

B) A község földrajzi leírása.

1. A község (falu) és határának fekvése (a szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

A község határa síkság, dombos vagy hegyes vidék, erdős vidék-e?

A község magaslatai és vizei (folyó, patak, tó, nagyobb mocsarak).

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

A község és határa Tolna vm. síkvidéki részén van a Donát-patak egyik ágának a forrása, amelynek vize délkeleti irányban a községen át a Duna felé és végig folyva a Duna tiszán lévő 1-1,5 km-es mederárokban, Tolna vá. község határában egyesül a Donát-patakmal nyugat felől, Tolna vá. irányából folyó mocsári ágával, amely szintén északi irányt vesz fel és Udvari-Bonyád határában a Duna-csatornába ömlik.

1867 ¹²⁴² / 1600 kat. hold (birtokivék adatai alapján).
 1418 ⁹⁴¹ / 1600 k. hold szántó, 92 ⁶⁸⁷ / 1600 k. hold rét (kaszáló),
 71 ¹¹³⁰ / 1600 k. hold szőlő (beültetett), 209 ¹¹⁵³ / 1600 k. hold legelő,
 68 ⁸²⁸ / 1600 k. hold erdő, k. hold nádas, 6 ¹²⁹⁸ / 1600 k. hold terméketlen (ut, szikla, homok, mocsár, kőbánya). 6 ¹²⁹⁸ / 1600 kat. hold kert.

3. Tartoznak-e a községhez ündlő puszták vagy havasok (külön kataszteri részlet alatt felvett területek) és mi a nevük?

Vannak-e a község határával össze nem függő határrészek, hol, mily név alatt és mekkora a terjedelmük?

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen határrészek, melyik községből valók és mily terjedelműek (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

Nem tartoznak.

Nincsenek.

Nincsenek.

A község vázlatos térképe csatolva db
 nincs csatolva.

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

népzetiség szerint:

1116 lélek.
 1116 r. kath., g. kath., ref.,
 ág. h. ev., izr., egyéb
 17 magyar, 1099 német, tót,
 rutén, oláh, horvát,
 egyéb.

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, (belterületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a falutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

3. A népesség zömének foglalkozása (földművelés, ipar, bányászat, földművelési vagy ipari napszám-kereset stb.).

4. Hány ház és hány lakásrész van a községben a házasodási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott területeket.

A községben levő állami és más középületek.

Az egyes lakosság a község belterületén lakik.

Tanyák, puszták, telepek nincsenek.

Földművelés.

223 ház 420 lakásrészrel.

1 rom. kath. templom }
 1 " " plebánia }
 1 " " el. népiskola }
 1 községháza } összesen 4

II. A község szervezete, beosztása és közérdekű viszonyai.

A) Községi szervezet.

1. Elöljárók.

(Nem névszerint töltendő ki.)

Rendszeres tisztviselők és alkalmazottak.

(Kisközségben csak a székhely község lapján kell kitölteni.)

Biró. ~~Törvény~~ (másod-) biró. 4 esküdt,
(tanácsbeli). Pénztárnok. Közgým 1-1
1 jegyző, 1 segédjegyző, 1 orvos (gyónkei kör)
1 kör állatorvos, 1 községi irodai alkalmazott,
..... pénztári alkalmazott, egyéb alkalmazott (utbiztos stb.)

Napidijas irodai alkalmazottak:

Szegődményes alkalmazottak:

1 kisbiró (küldönc), bába,
1 éjjeli őr és gazdasági alkalmazott.

A jegyzőség székhelye és távolsága:

helyben km.

2. A községi képviselőtestület létszáma:

10 virilista, 10 választott tag, 6 pót tag

Községi képviselő-választókerületek száma, elnevezése, hány tagot választ.

..... A község 1 választókerületet alkot.

3. Meg van-e bízva a község gyámhatósági hatáskörrel. Van-e gyámpénztára?

B) Általános közigazgatási beosztás.

4. A vármegye székhelye és annak távolsága. (a község központjától, távolsági térkép adatai szerint járható utvonalon):

A járás székhelye és távolsága: (ugyanugy) Országgyűlési (nemzetgyűlési) választókerület székhelye és távolsága:

Törvényhatósági bizottsági választókerület székhelye és távolsága:

Hévesváros 32.77 km.
Gyónke 3.5 km.
Gyónke 3.5 km.
Diosbány 3.5 km.

C) Rendészeti igazgatás.

5. A csendőrség és fegyveréség székhelye és távolsága:

Van-e a községnek rendőri őrsemélyzete és hány tagból áll?

Van-e a községben toloncállomás?

Fel van-e ruházva az előjáróság cselédügyi bíráskodással (1876: XIII. t.-c.; 1907: XLV. t.-c.)

Gyónke 3.5 km.

Van, tag. Nincs.

Van. Nincs.

nincs

6. A községi tűzoltóság szervezete:

Hivatásos, önkéntes, (gyári stb.) tűzoltóság tag.
Kötelezett tűzoltóság.

Van. Nincs.

7. Van-e a községnek jóváhagyott szabályozási terve?

Van. Nincs.

Van-e járdalcrakási szabályrendelete?

D) Szociális igazgatás.

8. Körorvos székhelye és annak távolsága: Gyönke 3.5 km.
- Hány magánorvos lakik a községben: _____
- Községi bábák száma: 1
- Körbába lakóhelye és annak távolsága: _____ km.
- Okleveles magánbábák száma: 1
- Legközelebbi gyógyszertár hol van és milyen távol? Gyönke 3.5 km.
- Legközelebbi kórház hol van és milyen távol? Szekszárd 32.77 km.
- Van-e szegényház vagy más jóléti intézmény? (Árvaház, gyermekmenhely telep) _____ Van _____ szegényház _____ Nincs.
9. A gondozott szegények száma: _____ intézeti ápolásban, _____ magán ápolásban.
- Elhagyott gyermekek száma? _____ gyermek.
10. Milyen a község ivóvíze? egészséges
- Van-e ártézi kutja vagy vízvezetéke? _____
Kutviz, folyóvíz, egészséges, ártalmatlan, jó.
- Van-e csatornázása? _____
11. Korcsmák és vendéglők száma? 2 korcsma, _____ vendéglő, _____ kávéház.
- Van-e szálloda, fogadó és hány? _____
- Van-e községben közfürdő? _____
12. Van-e a község határában gyógyfürdő, üdülő vagy nyaraló-telep és milyen távolságra? _____
- A fürdőtelep gyógyfürdővé van-e nyilvánítva? _____

E) Törvénykezési beosztás.

13. Kir. törvényszék székhelye és távolsága: Szekszárd 32.77 km.
- Kir. járásbírószék székhelye és távolsága? Gyönke 3.5 km.

F) Pénzügyi beosztás.

14. Kir. pénzügyigazgatóság székhelye és távolsága: Szekszárd 32.77 km.
- Kir. adóhivatal székhelye és távolsága: Gyönke 3.5 km.
- Kir. pénzügyőri szakasz, ~~vámőrs,~~ vámőrségi kirendeltség, székhelye és távolsága: Gyönke 3.5 km.
- Kataszteri felmérési felügyelőség székhelye és távolsága: Pécs 150 km.

III. Közművelődési viszonyok:

A) Közoktatásügy.

1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek és tanerők számát: állami, közs., felekezeti isk., elemi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)

2. Középsiskolák vagy más szakiskolák (iparostanóciskola, gimn., reálgimn., reál iskola stb.) Azok jellege, tantermek és a tanerők száma:

3. Óvodák jellege, száma és tanereje:

Nyári menedékház van-e?

4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:

5. Kír. tanfelügyelőség székhelye és annak távolsága:

Róm. kath. elemi iskola van:
két tanteremmel és két tanteremmel.

devenbe egyesülete van.

Szekszárd 32.77 km.

B) Vallásügy.

6. Vannak-e a községben anyaegyházak és milyenek? Ha a község fiókegyházat alkot, hol van az anyaegyház és mily távol (bevett és elismert felekezetek szerint sorolandó fel.) A községbeli egyházak melyik püspökséghez, illetőleg egyházkerülethez tartoznak:

Izraelita anyakönyvi kerület székhelye és távolsága:

7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy Canonica visitation alapuló, vagy a hívők helyett átvállalt kötelezettsége és mily teherrel jár?

8. Az egyházi adózás rendszere. Felekezetek szerint: (párbr és egyénekenként időről-időre kivetett adó stb.)

Milyen egyházi szervezetek vannak még a községben? (Bevett és elismert felekezetek szerint.)

9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az egyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselőtestület intézi-e.

A községben róm. kath. anyae gyház van, amely a pécsi püspökséghez tartozik.

Gyónra 3.5 km.

Kezgyuri jogaműködés, de a Can. Visit. alján fenntartják az egyházi elhelyezkedéséig pedig párbr elkerületben, amelyet gab van befűltaknak be.

Az egyházközség ügyeit önközi gyűlés határozza meg az iskolaszék és a községi elöljáró együttesen intézik.

C) Kulturális intézmények.

10. Múzeum, könyvtár vagy hasonló intézmény?

11. Műemlék, természeti emlékszobor, honvédelmi emlékek vagy elesett hősök emléke?

12. Van-e állandó vagy időszakos színház, működvelő előadások stb. Mozgóképek.

Kulturális egyesületek.

13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkás-egylet, egyéb kulturális egyesületek (névszerint felsorolva.)

Van 200 kötetből álló népkönyvtár és elcsert hősök emlékeken van

Van rendszeren működő Munkás- és dalakör.

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

1. A község forgalmi helyzete. Fő közlekedési vonala (országút, megyei út, annak elnevezése, esetleg a községtől való távolsága). A község határában fekvő hidak, kompok, révek stb.

2. Vasuti összeköttetése, fő- vagy mellék-vonalak, van-e vasuti állomása, mi az elnevezése, megállóhelye, marha és egyéb rakodóhelye? Ipari és kisvasutak. Közuti vasutak.

Hajóösszeköttetés, a község mentén vagy attól mily távolságra, melyik folyón, hol a hajó állomás?

Van-e posta, távirda, távbeszélő állomása?

3. Melyik községi közlekedési útvonalhoz járul hozzá a község?

Községi (közvilágító) utak hossza?

Van-e kövezet-vámszedési joga.

A község határa Torna von. végpontjainál község-
út, Gyönktől nyugatra (3 1/2 km), Károlyi út keletről (6 km), Győ-
közútól keletről (3 1/2 km), Károlyi út keletről (4 km) és Várad-
tól és akasztóutak (4 1/2 km) fele.
A község a gyönk-hőgyész-törpebirtokos út mentén fele-
szik. Ez az út a község főközlekedési vonala. A község
határában négy híd van.

Legközelebbi vasútállomás Keszőhidegkút-
Gyönk (7 km) a Pápa-Újdombovári vonalon.

Nincs. (u. g. Gyönk)

12.

km.

Igen. — Nem.

B) Földművelésügy.

4. Birtokviszonyok. Nagybirtokok (1000 holdon felül) száma és terjedelme tulajdonosok szerint. Középbirtokok száma és terjedelme. (100—1000 hold) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. A község gazdasági jellege a lakosság zömének foglalkozása szerint:

Nagy- és középbirtokok létszáma stb.

A kis- és törpebirtokok átlagos kiterjedése 5 hold.

mező- vagy erdőgazdaság, szőlőművelés, kertészet stb.

5. Művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdálkodás. Szervezve van-e a birtokossági tanács?

~~Nincs~~ Van.
Nincs.

Van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

~~Nincs~~ Van. 207 kas. hold.

Van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

nincs.

Van-e legelő-rendtartás?

nincs.

Van-e közös erdő? Van-e szervezete?

Erdőgondnokság székhelye és annak távolsága.

Van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, (elnevezésük szerint) és melyik borvidékhez tartozik.

Nincs: 800 dől
Igen.

6. Van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

Be van-e ültetve?

7. *Vízrendező és hasznosító társulat.* Annak székhelye. Vannak-e vízhasználatok (malom stb. vagy más ármentesítő intézmények és milyen)?

Az illetékes kultur- vagy folyammérnökség székhelye:

8. *Allattenyésztési viszonyok.* Állatok száma: a tenyészállatok száma,

uralkodó tenyésztési irány:

Kőrallatorvos székhelye és annak távolsága.

Hécsfehérvár 100 km.

80 ló, 409 szarvasmarha,

547 sertés, 690 juh

Gyönk 3.5 km.

Ipar és kereskedelem.

9. A község állandó piaca hol van? (helyben vagy mely községben, milyen távol).

Hova gravitál a község?

Vannak-e a községben vásárok, országos, heti vásárok, hányszor és milyen (kirakó, állatvásár, stb). Kié a vásártartás joga?

Mérték- és hordó-hitelesítő hivatal székhelye:

10. A községbeli kereskedések száma és jellege.

Hitel és pénzüzetek száma és alaptőkéje (felsorolva).

Szövetkezetek száma és jellege (névszerint).

Iparosok szakma és foglalkozási ágak szerint.

Van-e a községben ipartestület?

11. Gyárak, ipartelepek és azok átlagos nagysága (hajtóerő és munkáslétszám szerint felsorolva).

Az illetékes iparfelügyelőség székhelye és távolsága:

Ker. munkásbiztosító pénztár székhelye és távolsága:

12. Magánkezelésben álló közművek:

Közvilágítás, jéggyár stb.

13. Bányák száma és jellege.

Állandó bányüzem nagysága, hajtóerő és munkáslétszám szerint.

14. Háziipar és annak jellege.

Gyönk 3.5 Km és Hosszúrév 8.95 Km

Gyönkre

Gyönk

2 maltes üzlet

2 kőműves, 2 borbély, 2 kovács, 2 asztalos, 1 fűrész, 5 cipész, 1 épít. vállalkozó, 46 közműves, 1 kéményseprő

1 léghajó 4 munkással

Hécsfehérvár 100 km.

Hécszárd 32.77 km.

V. Községi vagyon és háztartás.

1. A község tulajdonát képező középületek és helyiségek száma.

3 épület 18 helyiséggel

Hivatalos célokat szolgáló épületek (jegyzői, orvosi, tanítói lakás: a házak, a lakások és azok lakrészeinek száma).

Községháza jegyzői lakással; lakrészeinek száma 8. —
2 pártfogóház; lakrészeinek száma 4 és 6 is álló

A körjegyzői, körorvosi lakás, a székhely község vagy a községek közös tulajdona-e (csak székhely községben töltendő ki)?

2. A község tulajdonát alkotó ingatlan vagyon

28 kat. hold szántó és rét,

207 kat. hold legelő, kat. hold erdő,

Mennyit kezel házilag, haszonbérileg, kishaszonbérletben?

egyéb 44 kat. hold földművelés alá nem eső terület. 13 hold szántót kishaszonbérletben, 15 hold rétét házilag kezel.

Jegyzők és alkalmazottak földjavadalma (az állások szerint felsorolva). Mily kiterjedést.

Jegyzői földjavadalma 5 kat. hold.

Melyek a lakosság hasznára szolgáló ingatlanok (legelő, erdő, kavics, homokbánya stb.)

A legelő.

Községi közüzemek (a község tulajdonában) világító és vízművek stb.

3. Egyéb vagyon és értékek. Hasznos jogok. Községi takarékpénztár. Községi korcsmá stb.

1 községi korcsmá.

4. A községre kivetett egyenes adók összege:

Földadó K 40 f. Házaadó K

..... f. Ált. kereseti adó K f. Társulati adó

..... K f. Vagyon- és jöv.

adó K f.

nincsenek.

5. Fel nem sorolt más községi és közjöveldelmek.

VI. Mily feladatok megoldása volna a legszükségesebb a községben?

Szardalenyakás, községháza és jegyzői lakás építése.

Kelt Szakadát 1925. nov. 15.

A község pecsétjének lenyomata:

[Handwritten signature]

Községi (kör-) jegyző.